بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2021/HC-A/171
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީ
- **އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް:** ހުސައިން ޝިހާމް އަލީ، މއ. ތަސިނޫމާގެ ފްލެޓް 01-02 / ކ. މާލެ
  އަލީ އުސައިދު، ގ. ޕެންޖީމާގެ / ކ. މާލެ
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޤާމުން:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ނިމުނު ތާރީޚް: 13 ޛުލްޤަޢިދާ 1443 / 13 ޖޫން 2022

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 27 ޝައްވާލް 1442 / 08 ޖޫން 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 1002/Cv-C/2020
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލަ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 02 މާރިޗު 2020
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 29 އޭޕްރީލް 2021

- މަދަނީ - ކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލަ- ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާ- ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ޑިރެކްޓަރަކު ކޯޓު މެދުވެރިކޮށް ވަކިކުރުން- ކޮމްޕެނީ ސެކްރެޓަރީ ކޯޓު މެދުވެރިކޮށް ވަކިކުރުން.

- **ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަރީފުގެ ރައުޔު:** މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް އާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ތާއީދުކުރައްވާ.

މައްސަލައިގެ ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1002/Cv-C/2020 ދަޢުވާއާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ސޯވް ދަ ޖެރީލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކައިބިރިޗީ ކޮމްޕެނީގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށް އެދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތުނު ދަޢުވާއެކެވެ.
2. މި ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ މއ. ބަނދެހިރާގެ ފްލެޓް 02-01 / މާލެ، ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ އާއި ގ. ފުރިޖީމާގެ/ މާލެ، ޢަލީ ޙުސައިނުއެވެ.

މައްސަލައިގެ ކަންހިނގާފައިވާގޮތް

3. 15 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި ސޯވް ދަ ޖެރީލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކައިބިރިޗީ ކޮމްޕެނީ އާއި ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ އާދަމްދީދީ ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ އެގްރީމަންޓެއްގައި ސޮއިކޮށްފައިވެއެވެ. މި އެގްރީމަންޓުގެ މަޤްޞަދަކީ ހ. ތަރައްޤީކުރުމަށް ރިސޯޓުގެ ސަބްލީސް ލިބިގަތުން، އެ ރިޒޯޓު ހިންގުމެވެ.
4. 29 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި ސޯވް ދަ ޖެރީލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކައިބިރިޗީ ކޮމްޕެނީ އާއި ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީގެ ފަންސާސް އިންސައްތަ ހިއްސާ އޮންނަ ގޮތަށް ސޯވް ދަ ޖެރީލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ނާއި ކުންފުނިއެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުވާފައެވެ.
5. މާރަފް ޓުއަރިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ސޯވް ދަ ޖެރީލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެމެދު 08 މެއި 2018 ގައި ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން 2042 ވަނަ އަހަރާ ހަމައަށް ރިސޯޓު ބިމާ ރިޒޯޓު

ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާތީވެ. މި މަސައްކަތް ކުރިގެން ދިޔަކަމުން ހުސައިން ޝިހާބް އަލީ، އޭނާގެ އެހެން ކުންފުންޏެއް ކަމުގައިވާ ބްލޫ ސެފަޔަރ އިންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަސާސީ ޤަވާއިދުގައި ހިމެނޭ މަޤްޞަދުތަކާ ބޭނުންކުރުމުގެ ނާޖާއިޒު ފައިދާ ނަގަން ފުރިޔާކަމް ބޯޑުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96) ގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ދަށުން ސޭވްދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ބޯޑުން ހުސައިން ޝިހާބް އަލީ އަދި ކުންފުނީގެ ޝެއާހޯލްޑަރު ކަމުން އަލީ އުސައިދު ވަކިކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ދަށުން ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ހިންގާ ޤަވާއިދު ބަދަލުކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށާއި، ބޭންކް އޮފް ސިލޯނުގައި ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 6320323138 އެކައުންޓުގެ ނަންބަރު 7107645 ޗެކުން، 20 ފެބުރުއަރީ 2020 ގައި ނަގާފައިވާ ފައިސާ އަނބުރާ ކުންފުންޏަށް ދެއްކުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ޙައިސިއްޔަތުން ކޮމްޕެނީގެ ސިވިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރިއެވެ.

ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާ

6. އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1002/Cv-C/2020 ދަޢުވާއާ އަދި ބެލިއިރު، އެ ދަޢުވާއާއި ފަރާތްތަކުގައި ޝަރީޢަތްތެރިކަމާ ކުންފުންޏެއްކަމުގައިވާ، ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ޙައިސިއްޔަތުން ކޮމްޕެނީ އާއި މއ. ތަރިނިޔާވާގެ ފްލެޓް 01-02 / މާލެ، ހުސައިން ޝިހާބް އަލީގެ ހިއްސާ އޮންނަ ގޮތަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ، ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ކުންފުނީގެ ހިއްސާދާރަކު އަދި ޑިރެކްޓަރަކުކަމުގައިވާ ހުސައިން ޝިހާބް އަލީ، ކުންފުނީގެ ޝެއާހޯލްޑަރު ސަރުކާރުގެ ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި، ހުސައިން ޝިހާބް އަލީގެ ކުންފުންޏެއް ކަމުގައިވާ "ބްލޫ ސެފަޔަރ އިންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް" އިން ސޭވްދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަސާސީ ޤަވާއިދުގައި ހިމެނޭ މަޤްޞަދުތަކާ ބޭނުންކުރުމުގެ ނާޖާއިޒު ފައިދާ ނަގަމުންދާކަމަށް ބުނެ

ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ އަދި ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީ ގ. ޖުސްޓިމާގެ / މާލެ، ޢަލީ އުސައިދުގެ މައްޗަށް ސޭވް ދަ ބީޗް މޯލްޑިވްސް ޖަމްޢިއްޔާގެ ކޮމިޓީން ހުށަހަޅުއްވާ ބޯޑުން މަސައްކަތްކުރެވިފައެވެ.

7. އެ ޤަޟިއްޔާ ބައްލަވައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމުގައި،

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާ ގޮތުން، ސޭވް ދަ ބީޗް މޯލްޑިވްސް ޖަމްޢިއްޔާގެ ކޮމިޓީން އިދާރީގޮތުން ގޮތަށް ސޭވް ދަ ބީޗް މޯލްޑިވްސް ޖަމްޢިއްޔާގެ ބޯޑުން ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ އަދި ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީގެ މަޤާމުން ޢަލީ އުސައިދު ވަކިކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް ދަޢުވާކުރައްވައި، ސޭވް ދަ ބީޗް މޯލްޑިވްސް ޖަމްޢިއްޔާގެ ހިނގާ ޤަވާޢިދު ބަދަލުކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް ދަޢުވާކުރައްވައި، އަދި ސޭވް ދަ ބީޗް މޯލްޑިވްސް ޖަމްޢިއްޔާގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ ބޭންކް އެކައުންޓުގެ ސިގްނޭޓަރީގެ އިޚްތިޔާރުން، 20 ފެބްރުއަރީ 2020 ގައި ނަގާފައިވާ ފައިސާއާ ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީގެ އަމިއްލަ ބޭންކް އެކައުންޓަށް ބަދަލުކޮށްފައިވާ ކަން ސާބިތުކޮށްދީ، މި ފައިސާ އަނބުރާ ކުންފުންޏަށް ދެއްކުމަށް އަންގައިދިނުމަށް ނިންމަވައި ކަނޑައަޅައި، ހުކުމްކުރައްވާފައެވެ.

އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

8. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1002/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ ސޭވްދަ ބީޗް މޯލްޑިވްސް ޖަމްޢިއްޔާ ކޮމިޓީގެ 04 މެންބަރުން (ހަތަރު) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވާފައެވެ. އެ ނުކުތާތަކަކީ؛

8.1 މައްސަލައިގެ ހުކުމުގައި "20 ފެބްރުއަރީ 2020 ގައި ނަގާފައިވާ ފައިސާއަކީ ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީގެ "އަމިއްލަ ބޭންކުކަރު ނަމުގައިވާ ފައިސާ ޖަމާކޮށްފައި" ސާބިތުކޮށްދީ ކަމުގައި ބުނެފައި، ދައްކަވާފައިވާ ފަރާތުގެ ދައްކަވައިދެއްވުމުން، ނަމަވެސް ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ޙުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ ފައިސާގައިވެސް "އަމިއްލަ ބޭންކުކަރު" ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާތީއާއި، ފައިސާއަކީ ބޭނުމަކީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙުސައިން ޝިހާމް އަދި "ކުންފުނީގެ ޝަރިކަތުގެ ނަމުގެ ގޮތުގައި" ބޭންކުކަރު "ވިޔަފާރި ޗެކް" ނަގާފައިވާ ކަމަށް

ކަމުގައިވާތީ، މައްސަލައިގެ ހުކުމް ކޮށްފައިވަނީ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް ކަމުގައިކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި

8.2 ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ ރިޕޯޓުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) ގައި "ސްޓާފް ދަ ޑްރީމް ޕްލެއިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ޑާރުނީ ޝަރުބިޔާއްޔާ ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން ބޮޑު ސިއްކާ އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ޑިރެކްޓަރ ޙުސައިން ޝިޔާމް އަލީ ނަޖާއިޒް ފައިދާ ނަގާފައިވާކަމަށް މި ލިޔުމުން އެނގެން ނެތްކަމާއި، ބުދު ސިޔާމް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޑިރެކްޓަރ ޙުސައިން ޝިޔާމް އަލީ ނަޖާއިޒް ފައިދާ ނަގައިކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް މި ނޫން އިތުރު ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވޭ" ނުކުތާ ކަމަށް ބަލާނުލާ އިރު، އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޑިޕާޓްމަންޓުން ކޮރެސްޕޮންޑަން ކަރުދާސް، 10 އޮކްޓޯބަރު 2019 ގައި ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީއިން އެނގެން އޮތުމުން، މައްސަލައިގެ ހުކުމް ކޮށްފައިވަނީ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް ކަމުގައިކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި

-8.3 ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ ރިޕޯޓުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ޅ) ގައި ކުންފުންޏާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ދަށުން ޙުސައިން ޝިޔާމް އަލީ ވަކިކުރުމުން ޑިރެކްޓަރުކަމުގައި ހިންގާފައިވާތީ، ކުންފުންޏާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި

-8.4 ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ ރިޕޯޓުގެ 4ވަނަ ނަންބަރުގެ (ބ) ގައި ކުންފުންޏާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ގެ ދަށުން އަދި އުސައިދު، ސެކްރެޓަރީކަމުން، ވަކިކުރުމުން ޑިރެކްޓަރުކަމުގައި ހިންގާފައިވާތީ، ކުންފުންޏާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ޤާނޫނު އަދި ޤަވާޢިދު:

9. ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ

15(ހ) މިޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޮންމެ ކުންފުންޏެއް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުން އެ ކުންފުންޏަކީ، ކުންފުނީގެ ނަންނަމުގައި އެ ކުންފުންޏެއްގެ އަސާސީ ޤަވާއިދާއި ހިނގާ ޤަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާ ނަމުގައި މިޤާނޫނު

އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ކުންފުންޏެއްގެ އަސާސީ ޤަވާއިދާއި ހިންގާ ޤަވާއިދުގައިވާ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގައާއި ދަޢުވާ ކުރުމާއި ލިބިގަތުމާއި އުފުލޭ މުދަލާއި ނުފުލޭ މުދާ ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހުރުމާއި ލިބިގަތުމާއި ދެމިގެންވާ ގޮތަށް މުދާ ލިބިގަތުމާއި މިކަންކަމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ އަދި ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ، މެންބަރުންނާ ވަކިން އުފެދިފައިވާ ޤާނޫނީ ގޮތުން އަމިއްލަ ޝަޚްޞެކެވެ.

(ނ) ކުންފުނީގެ އަސާސީ ޤަވާއިދާއި ހިންގާ ޤަވާއިދު ރަޖިސްޓަރީ ވުމުން އެ ޤަވާއިދުތަކުގައިވާ މާއްދާތަކަށް ބަދަލުކުރުމަކީ އެޤަވާއިދުގައި ސޮއިކުރާ މެންބަރުން ފަދައިން އެކުންފުންޏެއްގެ މައްޗަށާއި، އެކުންފުންޏެއްގެ ކޮންމެ މެންބަރެއްގެ މައްޗަށް ލާޒިމުވެގެންވާ ކަމެކެވެ.

18. (ހ) ކުންފުންޏެއްގެ މެންބަރުން އެކުންފުންޏެއްގެ ދަރަންޏަށް ޒިންމާވާނޭ މިންވަރު ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމަށް ކުންފުނީގެ އަސާސީ ޤަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން އެކުންފުންޏެއްގެ މެންބަރުން އެކުންފުންޏެއްގެ ދަރަންޏަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ޒިންމާވާކަމަށް [illegible]، އެ ކުންފުންޏަކީ [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވެފައިވާ ހިއްޞާގެ އަގު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މިންވަރަކަށެވެ.

(ނ) ކުންފުންޏެއް [illegible] އެކުންފުންޏެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible].

36. ކުންފުނީގެ ކޮންމެ މެންބަރެއްގެ ހިއްޞާއަކީ އުފުލޭ މުދަލެކެވެ. ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏެއްގައި، ހިންގާ ޤަވާއިދުގައި ބުނާ ގޮތުގެމަތިން އެ ކުންފުންޏެއްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ ހުއްދައާއެކު އެކުންފުންޏެއްގެ ހިއްޞާ އެކަކުގެ ކިބައިން އަނެކަކަށް ބަދަލުކުރެވިދާނެއެވެ. ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއްގައި، ހިއްޞާ ބަދަލު ކުރެވޭނީ މިޤާނޫނާއި [illegible] [illegible] ޤަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

37. ކުންފުންޏެއްގެ ހިއްޞާއެއް އެކަކުގެ ކިބައިން އަނެކަކަށް ބަދަލުވުމުން، ހިއްޞާ ބަދަލުވިކަން ކުންފުނީގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން ހިއްޞާ ބަދަލުވުމުގައި [illegible]، ހިއްޞާ ބަދަލުކުރަން [illegible] [illegible] [illegible] ކުންފުނިން [illegible].

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

10. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1002/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ލައިބިލިޓީ ކޮމްޕެނީގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބެލުމަށް، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

11. ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޑިވެލޮޕްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކުންފުންޏަކީ ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ހިއްސާ ހަމަހަމަ ދެފަރާތުގެ [illegible] ބައިވެރިން [illegible] އަދި ޝިޔާމް ހުސައިން [illegible] ލައިބިލިޓީ އޮންނަ ކުންފުނިތަކެވެ. ސޭވްދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ލައިބިލިޓީ ކޮމްޕެނީގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާއަށް ބަލާއިރު އެދިފައިވަނީ ސޭވްދަ ޑްރީމް ޑިވެލޮޕްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކުންފުނީގެ ހިއްސާދާރު އަދި ޑިރެކްޓަރުކަމުގައިވާ ހުސައިން ޝިޔާމް އަދި، ކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިފައިވާކަމަށް، ހުސައިން ޝިޔާމް [illegible] [illegible] [illegible] "ބްލޫ ސީޒަން އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް" އިން ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޑިވެލޮޕްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] ބެލުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96) ގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ދަށުން ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޑިވެލޮޕްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ބޯޑުން ހުސައިން ޝިޔާމް އާއި އަދި ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީކަމުން [illegible] ވަކިކުރުމުގެ އަމުރު ނެރެދިނުމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (3) ގެ ދަށުން ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޑިވެލޮޕްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ހިއްސާ ބަދަލުކުރުމުގެ އަމުރު ނެރެދިނުމަށާއި، ބޭންކް އޮފް ސިލޯނުގައި ސޭވް ދަ ޑްރީމް ޑިވެލޮޕްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 6320323138

އެކައުންޓުގެ ނަންބަރު 7107645 ޗެކުން، 20 ފެބުރުއަރީ 2020 ގައި ނަގާފައިވާ ފައިސާ އަނބުރާ ކުންފުންޏަށް ދެއްކުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ސޭވެ ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމެވެ.

12. މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށްޓަކައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރާ މައިގަނޑު ޤާނޫނީ ނުކުތާއަކީ ކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ ފަރުދާ ނަގައި، ޙުސައިން ޝިހާމް އަދި، ކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރާކަމަށް ބުނެ ބުނުއްވާފައެވެ. މިގޮތުން ޙުސައިން ޝިހާމް އަލިޔާއި އަދި އުސައިތުގެ މައްކަރަން ހުރި ނިސްބަތުގައި ކުންފުނީގެ މަސައްކަތް ކުރުމުގެ "ޕިއަރސިން ދަވެއިލް" އުޞޫލު، ނަމަވެސް ބަޔާން އޮތް ސިވިލްގައި ޝަކުވާ ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަމުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ އެކައުންޓުގެ ޗެކަކުން، 20 ފެބުރުވަރީ 2020 ގައި ޙުސައިން ޝިހާމް އަދި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ނޫނީ، ފައިސާ ނުލިބޭ ގުޅިގެން ޕިއަރސިން ޖެހޭ ހިފާފައިވާކަމަށް. އެހެންކަމުން މިފަދަ ޙާލަތްތަކުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުންފުނީގެ ފަރުދާ ނެގުމަށްފަހު ޙުސައިން ޝިހާމް އަދި، ފަރުދީ ގޮތުން ޒިންމާދާރުކުރެވިދާނެކަމަށް، ކުންފުނީގެ ދަރަނިތަކުގެ ކަމުގައިވާ ޙުސައިން ޝިހާމް އަދި އާއި ކޮށްފައިވާ ސޮއިކޮށްދީ އަދި އުސައިރުން ވިޔަފާރިން ނިސްބަތްކުރުމުގައި ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ، އެ ކަމަކީ ކުންފުންޏާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފުވާކަމުގައެވެ.

ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާ

13. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން 03 (ތިނެއް) ޙާލަތެއްގައި ކުންފުނީގެ ފަރުދާ ނެގުމަށްފަހު ޝެއާހޯލްޑަރުން ފަރުދީ ގޮތުން ޒިންމާދާރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ހ) ކުންފުންޏަށް ލިބިފައިވާ ޝަޚްޞިއްޔަތު ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމެއް ކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރާނަމަ،

(ށ) ކުންފުންޏަށް ލިބިފައިވާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު، މަކަރާ ހީލަތް ކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރާނަމަ،

(ނ) ކޮންޓްރެކްޓް ލިބިފައިވާ ޕާޓީއާ ސަޕްލައިއާއި ކޮންޓްރެކްޓް ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ފައިސާތަކަށް ނުވަތަ ކޮންޓްރެކްޓާއެކު ވިޔަފާރިކުރި ނުވަތަ ކުރަމުންގެންދާ ފައިސާތަކަށް އޮޑިޓްކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި ބޭނުންކުރުން،.

14. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ އަލީގައި ކޮންޓްރެކްޓާއެކު ކުރެވޭ މުޢާމަލާތްތަކުގައި، އެ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޖެނެރަލްމެނޭޖަރާއި އަދި ހިއްސާ ދާރުން ފަރުދީގޮތުން ޢިތުބާރުކުރެއްވުމެވެ. ނަމަވެސް ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޖެނެރަލްމެނޭޖަރުން ނުވަތަ ހިއްސާ ދާރުން ކޮންޓްރެކްޓުން ނިޔާފަތްކުރަނީ ހަދައި، ފާރުން ހިލާފު އިމަރުޖެންސީ ހިނގައި، މަސައްކަތް ހިނގާ ގޮތުގައި ކޮންޓްރެކްޓް ލިބިފައިވާ ޕާޓީ ސަޕްލައިއާއި ކޮންޓްރެކްޓް ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ފައިސާތަކަށް ނުވަތަ ކޮންޓްރެކްޓާއެކު ވިޔަފާރިކުރި ނުވަތަ ކުރަމުންގެންދާ ފައިސާތަކަށް އޮޑިޓްކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި ބޭނުން ކޮށްފައިވާކަން ސާބިތު ކުރެވިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައި ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޕާޓީ ސަޕްލައިއާއެކު ފަރުދާ ނަގައި ޖެނެރަލްމެނޭޖަރުން ޢިނާޔަތްކުރުވާނެއެވެ.

15. ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލާގައި، ޙުސައިން ޝިހާމް އަލީ އާއި ސްޓޑ ދަ ޖެނެރަލް ކްރިސްޓިއަން ކަލްބްގެ ޓީމު މެނޭޖަރު ޚަރަދުތަކުގެ ސަރުކާރުގެ ޖަލްސާ ފިނޭންސް އޮފިޝަލް ކަމަށް 5.9 ގައި

STD, Mt. Chiristian Kalb will be responsiblie for finacial issues cordination with the General Manager. However huge ttransaction should be discussed with Hussain before Approval.

16. އިސްވެ ބަޔާންކުރި މާއްދާތަކުންނާއި އަދި ސްޓޑ ދަ ޖެނެރަލް މެނޭޖަރު ކްރިސްޓިއަން ކަލްބް ކޮންޓްރެކްޓުގެ އަދާކުރާ މާލީ ކަންކަމުގެ ޒިންމާ އަދާކުރަނީ ޖެނެރަލް މެނޭޖަރާ ގުޅިގެން ސްޓޑ ދަ ޖެނެރަލް ކްރިސްޓިއަން

ލިމިޓެޑް ލައިބެލިޓީ ކޮމްޕެނީ އިން ކްރިސްޓިއަން ކަލްބް ކަމަށާއި، ނަމަވެސް ބޭރު މުޢާމަލާތު ކުރާނަމަ ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީއާ މަޝްވަރާ ކުރަންވާނެ ކަމަށެވެ.

17. އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ މައްސަލާގައި ހުކުމަށް އުފުލިފައިވަނީ ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީގެ ފަރާތުން USD 5,50,000.00 (ފަސްލައްކަ ފަންސާސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ލައިބެލިޓީ ކޮމްޕެނީއަށް ނުދައްކާ ނަގާފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާކޮށްފައެވެ. އަދި 04 އޮކްޓޫބަރު 2019 ގައި ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ، ކްރިސްޓިއަން އަށް ފޮނުވި ސިޓީން ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ، ކުންފުނީގެ ދަރަނި ހިއްސާދާރު[1] ކައިރި ނުބުނެ، ކުންފުނީގެ ފައިސާ ކުންފުނީގެ އެކައުންޓުން ނެގުމުގެ އެއްވެސް ހުއްދައެއް ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ ދީފައިނުވާ ނުވާކަން އެނގެންހުރި ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ އެކަން ކުރުމުން ބަޔާންކުރުމުން ދެކޮޅުހެދި ހިއްސާދާރުން ގަބޫލުކުރީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާއިރު،

18. ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ލައިބެލިޓީ ކޮމްޕެނީ އާއި ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ ވެފައިވާ ޢަހުދު ފަންޑިންގ އެގްރީމަންޓްގެ މަޤްޞަދަކީ ހުޅުމާލޭ ބީޗް ފްރަންޓް ސަރވިސްޑް އެޕާޓްމަންޓް ނަގައިގެން ހިންގުން ކަމަށްވާއިރު، ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ކޮމްޕެނީއާއި ލިމިޓެޑްގެ ތަފާތު ސަރވިސްޑް އެޕާޓްމަންޓް ކުލީގެ ޝަރުތުތަކަށް ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މުއްދަތު އެގްރީމަންޓްގެ އޮތް ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް ޢާއްމު އިޝްތިހާރުވެފައިވާ ކަމަށްވާއިރު، 20 ފެބްރުއަރީ 2020 ގައި ހުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ ނަމުގައި USD 5,50,000.00 (ފަސްލައްކަ ފަންސާސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަދި ކޮންޓްރެކްޓް މަސައްކަތުގެ ހުރި ސަބްސްކްރިޕްޝަން ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މަސައްކަތް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ތަފާތު ސަރވިސްޑް އެޕާޓްމަންޓް ހުޅުމާލޭ ބީޗް ހިއްސާދާރުން ކޮށްދެއްވާކަމަށް ނަގާފައިވާ ފައިސާކަން އެނގެން އޮތެވެ.

---

[1] ސްޓޭޓް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ލައިބެލިޓީ ކޮމްޕެނީ

19. ބުންވިދިޔަ، ފައިސާ ދައްކާފައިވަނީ ސޫފް ދަ ޕްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދާރަކް ބްއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެމެދު ސައިންކޮށްފައިވާ އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން ހިރިފުށި ބޭކް ރިޕޯޓުގެ ކުރިދިއްކުދަރ ކަމަށްވާއިރު، ކުރި ދައްކަންޖެހޭ ކޮންމެ ފަހަރަކު އަހަރު ޕްރޮޖެކްޓުގެ ހުއްދަ އަދުވަސް ހޯދަން ޖެހޭނެ ކަމަކަށް ސޫފް ދަ ޕްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ތަޢާރަފުކުރި ކޮލިޓީ އާދަދު ސަރވިސްކޮށްފައިވާ ޖައިރޯޕް ފަންކަރު އެގްރީމެންޓްގެ 5.9 އަށް މާނަކުރެވޭނެ ހަމައެއްނޯވޭ. އެހެންކަމުން އިސްވެ ބުނެވުނު ޖައިރޯޕް ފަންކަރު އެގްރީމެންޓްގެ 5.9 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ރިޕޯޓް ކުރި ދެއްކުމަށްޓަކައި ސޫފް ދަ ޕްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހައިން ޝަރީޢަތް އަދި ބޮޑު ދަޢުވާކުރާ ކުންފުނިން ހާސިލްކޮށްދީފާނެކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމުން (ބަސްއައްޔާ ގުޅޭ މަޝްވަރާ ތިޔާން 14 ގެ ގޮތުގައި) ހަރަކާތްތެރިވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސިޓީން، ސޫފް ދަ ޕްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ޓާސްކް ޝަރުޠުޕްރޮޖެކްޓް ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ ބޮޑު ސިއްކަ އެއްބަދަލުގަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދުވަސްތަކުން ހުށަހެޅި ސަބަބު އަދި ނާޖާއިޒު ފައިދާ ނަގާފައިވާކަމަށް ނުބެލެވެއެވެ. އަދި މިގޮތުން، އިސްވެ އެއްބަދަލު ކުރުމަށް މިވާ މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ހުކުމާއި ކަމަށް ނުދެކެމެވެ.

ސޫފް ދަ ޕްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ބޭރުން ދައުލަތުގެ ބަޔަކު ޝަރީޢަތް އަދި ކުޅެ ޖުމްލަ ފައިސާ ހުށަހެޅުނު މަސްއަލަ

20. ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުން ކޮންމެ ކުންފުންޏެއްވެސް ހިންގަންވާނީ ދައުލަތުގެ ބޮޑެތިކުރެވޭ. ދައުލަތުގެ ބޭނުމި ކުންފުނި ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާ ކަމުގައިވުން، ދައުލަތުގެ ބޭނުގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރ، ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 05 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އުސޫލުން ކުންފުނީގެ "ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމުތަކުގައި ތިބޭ މީހުން" ކަމުގައި ބަލައިގަނެއެވެ.

21. ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާ ބުނާ ގޮތުން ކޮންމެ ކުންފުންޏެއްގައި ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑެއް އޮންނަންވާނެއެވެ. މި ގޮތުން ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏެއްނަމަ، މަދުވެގެން 02 ޑިރެކްޓަރުން އަދި ޕަބްލިކް ކުންފުންޏެއްނަމަ މަދުވެގެން 05 މެންބަރުން ތިބެންވާނެ ކަމުގައި އެ މާއްދާގައި ބުނެއެވެ.[2] މީގެ އިތުރުން ކޮންމެ ކުންފުންޏެއްގައި ވެސް މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރަކު ހުންނަންވާނެ ކަމަށާއި، ކުންފުނީގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުކަމުގައި ހުންނަ މީހާއަކީ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މީހަކަށް ވާންޖެހޭނެ ކަމުގައި ވެސް މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[3]

22. ކުންފުންޏެއްގެ ޑިރެކްޓަރުން އިންތިޚާބުކޮށް ވަކިކުރުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންވެފައިވަނީ، ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 48 ވަނަ މާއްދާގައެވެ. މި މާއްދާގައި ބުނަނީ، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުން ޢައްޔަންކުރުން، އިންތިޚާބުކުރުން، ވަކިކުރުން، ކުންފުނީގެ ހިންގާ ޤަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތެއްގެމަތިން ކަމުގައެވެ.

23. ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ހިންގާ ޤަވާއިދުގައި ޑިރެކްޓަރުން ވަކިކުރާނެގޮތް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތެވެ. ޑިރެކްޓަރުން ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ

> "(ހ) ކުންފުންޏެއްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރަކު، ކުންފުނީގެ ހިއްސާދާރުންގެ ޖަލްސާއަކުން، ނުވަތަ ކުންފުނިން ގެއްލުންވާފަދަ އަމަލެއްކުރުން ނުވަތަ ކުރިންއެއްބަސްވި، ކުންފުނީގެ އާއްމު ޖަލްސާއެއްގައި ވޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން، އެ މެންބަރަކު ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ވަކިކުރެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން ބާއްވާ ޖަލްސާގެ ނޯޓިސް، އެ ޖަލްސާ ބާއްވުމުގެ 14 ދުވަސް ކުރިން ދޭންވާނެއެވެ.
>
> (ށ) ކުންފުނީގެ ހިންގާ ގަވާއިދުގައި ވަކިގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާ ބައްދަލުވުމެއް ނުވާ ހިނދަކު، ޕްރައިވެޓް ކުންފުނިތަކުން ވޯޓަށް ގެނައުން ފާސްކޮށް، އެ ކުންފުންޏެއްގެ ޑިރެކްޓަރަކު ވަކިކުރެވިދާނެއެވެ."

---

[2] ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[3] ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

24. އިސްވެ ބުނެވުނު މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރެއް ވަކިކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން ޑިރެކްޓަރު ވަކިކުރެވޭނެކަމަށް ބައްޓަންކޮށްފައި ނެތްކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި މިވާ މައްސަލާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ ރިޕޯޓުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ށ) ގައި ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ދަށުން ހުސައިން ޝިޔާމް އަދީ ވަކިކުރެވެން ނިސްބަތްވުމުގައި ސިންގާޕޫރުގައިވާތީ، ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާއިރު، އެ މާއްދާގައި ބައްޓަންކޮށްފައިވަނީ

"(ހ) ކުންފުންޏެއްގެ މެންބަރުންގެ މަޞްލަޙަތަކަށް ނުވަތަ ބައްޔަކަށް އުނިކަމެއް ލިބިއްޖެނަމަ ނުވަތަ އެ ކުންފުންޏެއްގެ ކަންތައްތައް ހިނގައި ކުރިއަށް ގެންދަނީ، ކުންފުނީގެ މެންބަރުންގެ ނުވަތަ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ބައެއްގެ މަޞްލަޙަތަށް ނުވަތަ މެންބަރެއްގެ މަޞްލަޙަތަށް އުނިކަމެއް ލިބޭފަދަ ގޮތަކަށް ކަމުގައިވާނަމަ، ކޯޓުގެ އަމުރެއް ހޯދުމަށް އެދި އެ ކުންފުންޏެއްގެ މެންބަރުންނަށް ނުވަތަ މެންބަރަކަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުންފުންޏެއްގެ މެންބަރަކު ނުވަތަ މެންބަރުން ހުށަހެޅުމުގައިވާ ކަމަކީ، ކޯޓުގެ ނަޒަރުގައި އެ ހުށަހެޅުމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ މަޞްލަޙަތަކަށް ނުވަތަ ބައްޔަކަށް އުނިކަމެއް ލިބޭފަދަ ކަމުގައި ވަނީނަމަ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމުރު ނުވަތަ އަމުރުތަކުގެ ނެރުމުގެ ބާރު، ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(1) ކުންފުނިއެއްގެ މަޞްލަޙަތަކަށް ނުވަތަ ބައްޔަކަށް އުނިކަމެއް ލިބިފައިވާ ހުރިހާ ކަމަކާ މެދު، ކުންފުނީގެ ކަންތައްތައް ހިނގަމުންދާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމާއި އަމުރުކުރުން.

(2) ކުންފުނިން ނުވަތަ މެންބަރުން އެފަދަ ބައްޔަކަށް އުނިކަމެއް ލިބިފައިވާ ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ނުވަތަ ހުއްޓުވުމުގެ އަމުރު

(3) ކުންފުނީގެ އަސާސީ ގަވާއިދަށް ނުވަތަ ހިންގާ ގަވާއިދަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އަމުރު."

25. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސީދާ ދެ ޑިރެކްޓަރުގެ ޑިރެކްޓަރުކަމުން އުވައިލަމުންދާ ހުސައިން ޝިޔާމް އަދި ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބަކީ، އިސްވެ ބުނެވުނު މާއްދާގެ ދަށުން ކަމަށްވާއިރު، އެ މާއްދާގެ ދަށުން ޑިރެކްޓަރު ވަކިކުރުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ ކުންފުނީގެ މަޞްލަޙަތަކަށް ހިނގުމުން ކަސްޓަމަރުންނަށް ހުށަހެޅުމަށް ބަދަލު ކުރުވުމުގެ ކަންތައްތަކެވެ. ކުންފުނީގެ ހިނގުން ވަކިގޮތަކަށް ހިނގުމަށް ކަމަށް

[illegible] [illegible] ކުންފުނީގެ މަސައްކަތްތައް ވަކިގޮތަކަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި [illegible] [illegible]

.26 ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ކޮންމެ ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏެއްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑްގައި މަދުވެގެން ދެ މެންބަރުން ތިބެންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ސޯލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ސޯލް ދަ ޑްރީމް ޕްރައިވެޓް [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ހިއްސާ ހަމަހަމައަށް އޮތް ޕްރައިވެޓް ކުންފުންޏަކަށްވާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޑިރެކްޓަރެއް ހުންނަ ގޮތަށް ކުންފުންޏެއް ނުހިންގޭނެކަން އެނގެއެވެ. އަދި ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރެއް ވަކިކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން ކޯޓުން ޑިރެކްޓަރަކު ވަކިކުރެވޭނެކަމަށް އެއްވެސް ޤާނޫނެއްގައި އަދި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ އެއްވެސް ގަވާއިދަކުންވެސް އެނގެން ނެތުމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] ނުދެކެމެވެ. އެހެންކަމުން އިސްތިއުނާފުކުރާ މި މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބެލޭނެ ހަމައެއް ނެތެވެ.

ސޯލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ކޮމްޕެނީ ސެކްރެޓަރީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަކިކުރުވިދާނެތޯ

.27 ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުން ކޮންމެ ކުންފުންޏެއްގައިވެސް، ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީއެއް ހުންނަންވާނެއެވެ. ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީގެ ގޮތުގައި އައްޔަންކުރާ މީހާ، އެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ [illegible] ޤާބިލިއްޔަތު [illegible] [illegible] [illegible]، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. އަދި އިސްވެ ދެންނެވުނު މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބުނާގޮތުން ކުންފުނި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމަށް ހުށަހަޅާއިރު، ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީކަން ކުރާނެ މީހެއްގެ ނަން، [illegible] ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ނަން ހުށަހަޅާ މީހާ އެކަން ޤަބޫލުކުރާ ކަމުގެ ސިޓީއެއް ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށް [illegible] ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

28. ކުންފުންޏެއްގެ ސަބްސިޑިއަރީ ބައްޓަންކުރުމަކީ ހިއްސާދާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކެވެ. އެހެންނަމަވެސް ކުންފުނީގެ ސަބްސިޑިއަރީ ވަކިކުރެވޭނެ ގޮތެއް ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައެއް ނުވެއެވެ.

29. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ގެ ދަށުން ކޮމްޕެނީގެ ސަބްސިޑިއަރީ އަކީ އުސަހިދު ވަކިކޮންޓްރޯލްކުރާ އިސްތިޢުމާލުކުރާ ފަރާތެއް އުދިފަރާތުން، މި ދިރާސާގަ އިސްތިފާ ބާރުކޮންޓްރޯލްކުރާ ފަދައިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބާރުކޮންޓްރޯލްކުރާފަދަ އަމުރުދެއްކުމުގެ ބޯޑުގެ، ކުންފުނީގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ވަކިގޮތަކަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްބާރުދޭ މަސައްކަތްތަކާ އަމުރުދެއްކުމުގެބާރުލިބިފައިވާނަމަ، އެ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމްޕެނީ ސަބްސިޑިއަރީ އަކީ އުސަހިދު ވަކިކޮމްޕެނީތަކެއްކަމާއި، އަދި އިސްތިޢުމާލުކުރާ ފަރާތުން ކޮމްޕެނީ ސަބްސިޑިއަރީ އަކީ އުސަހިދު ވަކިކުރުމުގެ އަމުރެއް މިކޯޓުން ނެރެދިނުމަށް އެދިފައިވާ އެދުމުގެ މައްސަލަ ބަލާއިރު، އެ ފަދަ އަމުރެއް ޝަރީޢަތުން ނެރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނު ޖާގަދޭކަމަށް ނުދެކެމެވެ.

30. އެހެންނަމަވެސް އިސްތިއުނާފުގައި ސަބަބުތައް އެގޮތަށް ހުށަހެޅުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1002/Cv-C/2020 ދަޢުވާއާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ސޭވް ދަ ޑްރީމް ފްރާންސްއިން ކިޔުއްވީ ކޮމްޕެނީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަތަކާއި، އެ ޤަޟިއްޔާއާއި ހުށަހެޅުން އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ މައްސަލަ ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު، އެ ފްރާންސްއާގައި ކުރެއްވާފައިވާ ޚަރަދުކުރުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށް ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ވިސް ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ދެކެމެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

31. ސޭވް ދަ ޑްރީމް ފްރާންސް[4] (މީގެ ފަހުން، "ސޭވް ދަ ޑްރީމް ފްރާންސް")، އާއި މއ.ތަނޖެހޫރާގެ ޙުސައިން ޝިޔާމް އަލީ ދެމެދު ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ އެއްބަސްވުން، 15 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި

---

[4] Save The Dream France (STD) a private limited liability company S.A.S duly registered in Farance having its registered office at Cabinet Herve Dulac, 7 rue Jean Revel, 14600 Honfleur, France under number H20000469630.

ވެފައިވެއެވެ. މިއެއްބަސްވުމުގެ ބޭނުމަކީ، ހުސައިން ޝިހާމް ޢަލީގެ މެޖޯރިޓީ ހިއްސާ އޮންނަ (އޭރު) އަދި އެކުންފުނީގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ ގޮތުގައި (އޭރު) ހުރި، މާހަލް ޓޫއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[5] (މީގެ ފަހުން "މާހަލް ޓޫއަރސް") ގެ ބޯޑުގެ ހުއްދައާއެކު އެކުންފުނީގެ މިލްކުގައި އޮތް، ވަގާސަރައި ހުރާގައި ހިންގާ، ރިހިވެރި ބީޗް ރިސޯޓް ސަބްލީޒް ކުރުމަށްޓަކައި ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ ކުންފުންޏެއް އުފެއްދުމެވެ.

.32 މިގޮތުން، ހުސައިން ޝިހާމް އަލީގެ 50% އަދި ސޭވް ދަ ޑްރީމް ކުންފުނީގެ 50% ހިއްސާ އޮންނަ ގޮތަށް، "ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް"[6] (މީގެ ފަހުން "ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް") ކިޔާ ކުންފުންޏެއް ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިއްޖެއެވެ. އަދި މާހަލް ޓޫއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް އާ ދެމެދު އެއްބަސްވުމެއް ހަދާފައިވާ ޖޮއިންޓް ވެންޗަރ ކުންފުނި ހިންގުމަށް ހުރި، މިހިރާ ތަނުގެ ޖުމްލަ ބިން "ރަށް" އަދި އެރަށުގައި ހަދާފައިވާ ބީޗް ރިސޯޓް ސަބްލީޒް ކުރުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި 8 މެއި 2018 ގައި ސޮއިކުރެއެވެ. މިއެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވާން ރާވާފައިވަނީ ބާރަވަރުގައި 31 ޑިސެމްބަރު 2042 އެވެ. މިއެއްބަސްވުމުގައި މާހަލް ޓޫއަރސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރު ހަރަކާތްތެރިވެފައިވަނީ ހުސައިން ޝިހާމް އަލީ އެވެ. އަދި ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ކުންފުނީގެ ފަރާތުން ހަރަކާތްތެރިވެފައިވަނީ ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ޝަރީފް ޢަބްދުﷲ ކަމަށް އެވެ.

.33 ބްލޫ ސިއެލް އެންޓަޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[7] (މީގެ ފަހުން "ބްލޫ ސިއެލް") އަކީ ހުސައިން ޝިހާމް އަލީ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ ގޮތުގައި ހުރި، އޭނާ އަދި އިތުރު މީހަކު ހިއްސާ އޮތް ކުންފުންޏެވެ. އެކުންފުންޏަކީ ޖުމްލަ ހިއްސާދާރުން 2 ހިއްސާ ދާރުންނެވެ.

.34 ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ގެ އެއް ހިއްސާދާރަކީ، ސޭވް ދަ ޑްރީމް ކުންފުނީގެ ފަރާތުން، ހުށަހަޅާ ގޮތުގައި، ސޭވް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ އެއް ހިއްސާދާރު އަދި މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ

---

[5] Maahal Tours Pvt Ltd(C-0498/1979) Ma. Thandinoomaage, Ground Floor, Badifasgandu Magu, k. Male', Maldives

[6] Save the Dream Maldives Pvt Ltd (C04262018), Ma. Thandhonoomaage, Ground Floor, Badifasgandu Magu 20233, K. Male', Maldives

[7] Blue Ciel Enterprises Pvt Ltd (0898/2016) Ma. Thandinoomaage,flat 01-02, Badifasgandumagu 20233, k. Male', Maldives.

ހައިސިއްޔަތުން، ހުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ އެކުންފުނީގެ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތު ނަހަމަވައިން ބޭނުން ކުރަމުންދެއެވެ. މިގޮތުން، ބްލޫ ސިޔާމް އިން ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ އަސާސީ ގަވާއިދުގައި ހިއްސާ މަޤްޞަދުތަކަށް ބޭނުންކޮށްގެން، ނާޖާއިޒު ފައިދާ ނަގަމުންދެއެވެ. އަދި މިކަމުގައި، ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ ސެކްރެޓަރީ ޢަލީ އުސައިދު ބައިވެރިވަމުންދެއެވެ.

35. އެހެންވެ، ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ އެއް ހިއްސާދާރުގެ ހައިސިއްޔަތުން، ސޭލް ދަ ޑްރީމް ޓުރާންސްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގައި އުފުލާފައިވާ ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ ބޯޑުން ހުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ ވަކިކުރުން ދިނުމާއި، ކުންފުނީގެ ސެކްރެޓަރީކަމުން ޢަލީ އުސައިދު ވަކިކުރުމާއި، ކުންފުނީގެ ހިސާބު މަސައްކަތް ބަލަހައްޓަން ފުރުޞަތު ދިނުމާއި، ކުންފުނީގެ އޮތޯރިޓީން ހުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ ނަގައިގެން ފުރިހަމަކުރި $5،50،000.00 (ފަސްލައްކަ ފަންސާސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަނބުރާ ކުންފުނީގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރުމަށް ކޯޓުން އަމުރަށް ކުރުމަށް އެދިފައިވާކަމެވެ. މިދެންނެވި ޢަމަލަކީ އުސޫލާ ޚިލާފު، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 73 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) އަދި (3) ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފުވެއެވެ.

36. މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ނަޒަރު ކުރާއިރު، ހުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ އަދި، ފާހަމް ޖަމާލްގެ ހިއްސާ ދަރުކަމެވެ. އަދި އޭނާއަކީ ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ 50% މިލްކު ކުރާ ހިއްސާދާރުގެ އިތުރުން އެ ކުންފުނީގެ ދެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ތެރެއިން އެއް ޑިރެކްޓަރު އަދި މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރެވެ. ހަމައެހެންމެ، އޭނާއަކީ، ބްލޫ ސިޔާމްގެ 2 ހިއްސާ ދަރުން ކުރި އެކަކެވެ. މިހާރަކަށްވުރެ، ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސްގެ މަޞްލަޙަތާއި އެކުންފުނީގެ މަޞްލަޙަތަށް ގެއްލުންދާ ގޮތަށް، އަދި ހުސައިން ޝިހާމް ޢަލީ ހިއްސާވާ އެހެން ކުންފުނިތަކުގެ މަޞްލަޙަތުގައި ކަންކުރާ ކަމަށް ފުރުޞަތުތަކަށް، އެކަމަކު، ސޭލް ދަ ޑްރީމް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަނެއް ހިއްސާދާރަކު ކުންފުނިތަކާ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބައްލަ ދަމުދަން އޮތްކަމުން ބާރުލިބެއެވެ.

37. ނަމަވެސް، ކުންފުނީގެ ހިންގުމުގެ ތެރެއަށް ކޯޓަށް ވަދުވާނީ [illegible] [illegible] ހާލަތްތަކުގައި [illegible] ބަލަންޖެހެއެވެ. ދަށު ކޯޓުން މިމައްސަލަ ބަލައިފައިވަނީވެސް މިއުސޫލުންނެވެ. ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުން ބަލާއިރު، އާންމު އުސޫލުގެ ގޮތުން، އިސްތިސްނާއީ ހާލަތްތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] މިންވަރަށް ފެނުނީ، ކުންފުނީގެ އެތެރޭގެ ކަންކަމުގެ ތެރެއަށް ކޯޓުން ނުވަންނާނެއެވެ. ކޯޓުގައި ވަކި އަމުރެއް ނެރެދޭން އެދުމަކީ، އަދި ފާސްކުރުމުގައި އެގޮތަށް އަމުރެއް ނެރުއްވިދާނެ ކަމަށް އޮތުމަކީ، އެފަދަ އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރުމުގެ ކުރިން ދެން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަމަކީ ނުބަލައި އެ އަމުރެއް ނެރުމުން ފާސްކުރި ސަބަބުން ނޫނެވެ.

38. މިމައްސަލައިގައި، ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑާއި ހިއްސާދާރުންނާއި ދެމެދު ބެހިފައިވާ ގޮތާއި އިޚްތިޔާރު ހިންގާނެގޮތް ފެންނަން އޮތީ، [illegible] [illegible] [illegible] ކުންފުނީގެ ހިންގާ ޤަވާއިދުގައެވެ. ކުންފުނީގެ ހިންގާ ޤަވާއިދަކީ ކުންފުންޏާއި ހިއްސާދާރުންގެ ދެމެދުގައި އަދި ހިއްސާދާރުންނާއި ހިއްސާދާރުންގެ ދެމެދުގައި އޮތް އެއްބަސްވުމެކެވެ. އާންމު އުސޫލުގެ ގޮތުން، މިއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ބާރުތައް ބެހިފައި އޮތް ގޮތް އެގޮތުގައި ކޯޓުން ދަމަހައްޓަންޖެހެއެވެ. އޭގެ ސަބަބަކީ، ވަރަށް ނާދިރު ހާލަތްތަކުގައި ފިޔަވައި، ހިއްސާދާރުންނަށް މިދަންނަވާ އެއްބަސްވުން އަލުން ލިޔުމަކީ ކޯޓުގައި އޮތް ބާރެއް ކަމުގައި ނުވާތީ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ [illegible] [illegible] އާއި [illegible] ސަބަބުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާނެއެވެ.

39. ކަން މިހެން އޮތްނަމަވެސް، ވަރަށް އިސްތިސްނާއީ ހާލަތްތަކުގައި، [illegible] [illegible] ކުރާ [illegible]، ކޯޓުން ކުންފުނީގެ ހިންގުމުގެ ތެރެއަށް ތަދައްޚުލުވެ، ހިއްސާދާރުންނަށް ކުންފުނި ހިންގުމުގެ އިތުރު ބާރެއް އޮތްކަމުގެ މައްސަލަ [illegible] ކުރެވިދާނެއެވެ. މިކަން ކޯޓުން ކުރުމުގައި 2 ޝަރުތެއް ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ބަލަންޖެހޭ ކަމަށް ދެކެމެވެ. އެއީ، (1) ކުންފުނީގެ ބޯޑުގައި މަޝްވަރާ [illegible] (deadlock) ވުމާއި، އަދި

ބޯޑު ހިންގުމަށް ނުކުޅެދިގެން ނުވަތަ ބޭނުން ނުވުމާއި، (2) މިފަދައިން އިސްތިޢުފާ ކުރާ ޝަރުޠުތަކާ ހަމައެކަނި މަރުޙަލާ ނަންބަރުވާރުކޮށްގެން ކުންފުނީގެ ބޯޑުން ބޭނުންވާނެ މިންވަރެއް ކަމުގައިވެއެވެ.

40. މިމައްސަލައިގައި، ދުސްތޫރުން ޝަރީޢަތް އަދި ކުންފުނީގެ ބޯޑުން ވަކި ކުރުމަށްފަހު ސާފް ދަ ޑްރީމް ލޮޖިސްޓިކްސްގެ ތަފާތުން އެދިފައިވާއެވެ. ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ ޖަލްސާތަކާ ވަކި ކުރުމާއި ގުޅޭ ގޮތުން ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 48 ވަނަ މާއްދާ އަދި ގޮތުން އެކަން ކުރަންޖެހޭނީ ކުންފުނީގެ ހިންގާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށެވެ. ސާފް ދަ ޑްރީމް ލޮޖިސްޓިކްސްގެ ހިންގާ ގަވާއިދުގައި ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ވަކިކުރުމުގެ ގޮތެއް ބަޔާންކޮށްފައެއް ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ދެން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާ ބަޔާންކުރާ ގޮތުން ކުންފުނީގެ އާންމު ޖަލްސާއެއްގައި ވޯޓުކުރާ ހާޒިރުވެ ވޯޓުދެވޭ ހިއްސާދާރުން ވޯޓުކުރުމުން ހާޒިރުވެ ވޯޓުދޭ އަޣުލަބިއްޔަތުން ކުރުމެވެ.

41. ސާފް ދަ ޑްރީމް ލޮޖިސްޓިކްސްގެ ހިންގާ ގަވާއިދުގައި، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވާނެ އިޖުރާއަތު ކުންފުނީގެ އާންމު ޖަލްސާ ތަކާއި އަދި ހާޒިރުވާ ޖަލްސާތަކުން ބާއްވާ އާންމު ޖަލްސާތައް ބާއްވާނެ ގޮތް ބަޔާން ކޮށްފައިވެއެވެ.[8] އެހެންކަމުން، ފުރަތަމަ ކަންކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތަކީ، ކުންފުނީގެ ހިންގާ ގަވާއިދާ އިޖުރާއަތާއި އެއްގޮތަށް އާންމު ޖަލްސާއެއް ބާއްވައި، ދެން ހާޒިރުވެ ވޯޓުދިނުން ކުރާ އާންމު ޖަލްސާއަކުން ހާޒިރުވެ ވޯޓުދޭ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރު/ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ވަކި ކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ހިންގުމެވެ. އެހެން ކުރިއަށް ނުވަތަ ނުކުރާކަން ދޭހަ އެހެން ކުރުމުން ނުހަމަ މަރުޙަލާ އެކުލެވޭން އެޅޭކަން އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށް ނުކުރެއެވެ.

42. މީގެ އިތުރުން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި، މިނުކުތާއާ ގުޅިގެން ބަލާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު:10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރަނީ، "ކުންފުނީ ކުންފުނީގެ އެއްވެސް ހިންގާ ގަވާއިދުގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ވަކިކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ " ކުންފުނީ ޖެނެރަލް ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގައި މަދުވެގެން 2 ޑިރެކްޓަރުން

---

[8] ސާފް ދަ ޑްރީމް ލޮޖިސްޓިކްސްގެ ހިންގާ ގަވާއިދުގެ 8 ވަނަ މާއްދާ އާއި 9 ވަނަ މާއްދާ.

...ތިބެންވާނެއެވެ." އަދި އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ، "ކުންފުންޏެއްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރަކަށް ހޮވޫނީ އެކުންފުނީގެ ހިއްސާ ގަނެފައިވާ މީހަކަށް ނުވަތަ ހިއްސާ ގަނެފައިވާ ފަރާތަކީ، ޤާނޫނީ ޝަޚްޞުންނަމަ، އެފަރާތަކުން ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑަށް އައްޔަންކުރާ މީހަކަށެވެ."

43. ކުރިން ބުނެވިހެން، ސްޓޯރ ދަ ޖީނިއަސް ލިމިޓެޑް އަކީ، ފައުންޑަރސްގެ ކުންފުންޏަކާއި ޙުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ އާ ދެމެދުން، ކޮންމެ މިލްކުގެ 50% ހިއްސާ ވާގޮތަށް އުފައްދާފައިވާ ކުންފުންޏެކެވެ. މާނައަކީ، މިކުންފުނީގެ މިލްކީ 2 ހިއްސާދާރުންނެވެ. ވީމާ، މިކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގައި ފައުންޑަރސްގެ ކުންފުނިން ކަނޑައަޅާ މީހަކާއި ޙުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ ނޮމިނޭޓް ކުރާ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ އުކުވެރިޔަކު ނުލެވޭނެއެވެ. މިހާލަތުގައި، ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިންވެސް، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ވަކި ކުރެވިދާނީ ހަމައެކަނި އޭނާއެވެ. ވީމާ، ޙުސައިން ޝިޔާމް ޢަލީ، ސްޓޯރ ދަ ޖީނިއަސްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ވަކި ކުރުމަކީ ކޯޓުން އަމުރެއްގެ ދަށުން ކުރެވިދާނެ ކަމެއް ނޫނެވެ.

44. ކުންފުންޏެއްގައި ހަމައެކަނި، 2 ހިއްސާދާރުން ހަމަހަމަކޮށް، އެއީ ކޮންމެ މިލްކުވެސް މިންވަރަކުން ހިއްސާގެ މިންވަރަކީ، 50% އިންސައްތަ ހަމަހަމަކޮށްފައިވާ ކުންފުނީގެ މަސްލަހަތާއި އެއްބަސްނުވެ ކުންފުނި ހިންގުން އަޅުވާލުމަށް މަޝްވަރާ އެދިގެން، ވަކި ކަމެއް ވަކިގޮތަކަށް ކުރުމަށް ކޯޓުން އަމުރު ކުރުމާއި، ސީދާ ޑިރެކްޓަރަކު ބޯޑުން ވަކި ކުރުމަށް ކޯޓުން އަމުރު ކުރުމާއި މިއީ ތަފާތު ކަމެކެވެ.

45. މި ތަފްސީލުގެ މައްޗަށް މިޙުކުމްގައި ހުރިހާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާ މައްސަލަ ބެލިއިރު، ތަނު ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން އިދިކޮޅަށް ކަންކަމުގެ މައްސަލަ ތަނު ކޯޓުން ފާސްކުރި ނަޒާރަތުން ބަލައި ފައިސާގެ ނުދީ ހަރުކުރުމާއި ބެހޭގޮތުން ތަނު ކޯޓުގެ ޙުކުމް ބަދަލުކުރަން ނުހުރިކަމަށް ފާސްކުރަމެވެ. ނިމުނެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކާއި އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމާއެކު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1002/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] ކޮމްޕެނީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް